

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ЗВІТ
З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ,
ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ
ЗА 2020 КАЛЕНДАРНИЙ РІК

Декан

Михайло БРІЛЬ

Зав. кафедри

Наталія ГАВКАЛОВА

Звіт затверджено засіданням кафедри
Протокол № 9 від 24.12.2020 р.

Харків – 2020

Дані щодо річного звіту з наукової діяльності за 2020 р.

Назва кафедри державного управління, публічного адміністрування
та регіональної економіки

1. Визначні результати фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і гуманітарних наук (бюджетно-кафедральна робота, НДР, яка фінансується за рахунок МОН).

За бюджетно-кафедральною темою «Теоретико-методологічні аспекти публічного управління та адміністрування» (№ державної реєстрації 0118U007178, науковий керівник – д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.) (етап 2):

дістало подальшого розвитку перелік складових і показників здійснення аналізу соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, які враховують особливості ресурсного забезпечення і стану інфраструктури цих громад й дозволяють краще і повніше врахувати основні зміни в соціально-економічній системі, що відбуваються протягом періоду аналізу;

запропоновано методичний підхід до комплексного інтегрального оцінювання рівня соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад шляхом виділення показників стимуляторів і дестимуляторів, який дозволить визначити позицію розвитку цих громад, обґрунтувати стратегічні управлінські рішення щодо територіального розвитку з метою підвищення рівня та якості життя населення й створення умов для соціального розвитку територій;

удосконалено авторський підхід до забезпечення дієвості інноваційної діяльності органами публічної влади, що дасть змогу прискорити темпи розвитку національної економіки і досягти високого суспільного розвитку в країні;

обґрунтовано методичне підґрунтя вибору інструментів розвитку соціального підприємництва, що, на відміну від існуючих, базується на визначенні та обґрунтуванні причин низького розвитку соціального підприємництва за допомогою причинно-наслідкової діаграми Ісікава, що сприяє розробці заходів рекомендаційного характеру з метою нівелювання існуючих проблем розвитку соціального підприємництва й визначенню можливих ефектів.

Результати наукових досліджень використано у наукових публікаціях членів кафедри, реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця у дисциплінах «Вступ до публічного адміністрування» й «Електронне врядування», а також при розробці Стратегії економічного та соціального розвитку Харківського регіону у Науково-дослідному центрі індустріальних проблем розвитку НАН України.

2. Найважливіші результати прикладних досліджень (бюджетно-кафедральна робота, НДР, яка фінансується за рахунок МОН).

Зазначені дослідження не заплановано.

3. Результати виконання господарчих договорів.

За господарчим договором №364-56 від 15.10.2020 р., період дії – 15.10.2020 р. – 31.12.2020 р.) «Стратегічне управління розвитком територій від макро- до мікрорівня» (науковий керівник – д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.) обґрунтовано та систематизовано інституційне середовище збалансованого економічного розвитку територій. Визначено, що інститут є системою переконань, стійких норм, правил, традицій, обумовлених природно-історичними умовами і формалізованими документами, що задають вектор стратегії еволюції в рамках тих наявних цінностей поведінки і певних формальних норм. Доведено, що зміна інститутів провокує та сприяє початку еволюційної динаміки будь-соціально-економічної системи. Проведено детальний аналіз теоретичних підходів до систематизації та класифікації інститутів, який підтвердив їх достатню кількість та неоднозначність. Виявлено, що більшість вчених пропонує розподіляти інститути на державні та недержавні, формальні та неформальні, основні і другорядні, системоутворюючі та похідні, легітимні та нелегітимні (тіньові), економічні та політичні, соціальні та етнічні. Запропоновано методичний підхід до визначення ефективності взаємодії стейкхолдерів (органи державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, представники бізнес-спільноти, інститути громадянського суспільства, громадські організації, населення) в контексті забезпечення стійкого розвитку територій, особливістю якого є синтез кількісної та якісної оцінки ефективності взаємодії стейкхолдерів з використанням методу експертних оцінок, статистичного аналізу та методу нечітких множин. Практична цінність визначення ключових стейкхолдерів та оцінювання рівня їх інтересу до вирішення існуючих проблем у регіоні полягає у можливості прогнозування сценаріїв територіального розвитку застосування даного підходу полягає у можливості групування нових сфер управління в масштабі розвитку територій, що сприяє реалізації регіональної політики з урахуванням інтересів ключових стейкхолдерів та консолідації їх зусиль.

I. Кількісні показники наукової діяльності:

№ з/п	Показники	Кількість
1.	Монографії всього:	4
	з них, за кордоном	1
2.	Підручники, навчальні посібники	-
3.	Статті у фахових виданнях (вітчизняні)	14
4.	Наукові публікації у зарубіжних виданнях (кількість)	22
5.	Не фахові статті та тези	32
6.	Кількість публікацій (статей) всього, з них:	38
7.	статей у зарубіжних виданнях, в тому числі:	22
8.	у виданнях, що входять до НМБД Scopus	10
9.	у виданнях, що входять до НМБД Web of Science	4
10.	у виданнях, що входять до НМБД Index Copernicus	8
11.	Кількість цитувань у виданнях що входять до НМБД:	23
12.	Scopus	19
13.	Web of Science	-
14.	IndexCopernicus	4
15.	Статті та тези за участю студентів	2
16.	Статті та тези, опубліковані студентами самостійно	105
	Молоді вчені	
17.	Чисельність молодих вчених (до 35 років) всього:	9
	з них доктори наук	-
	кандидати наук	4
	аспіранти	3
	докторанти (до 40 років)	-
	без ступеня, не включаючи аспірантів	2
18.	Наукові праці молодих вчених	21
	Опубліковано монографій	1
	з них за кордоном	1
	Опубліковано підручників, навчальних посібників	-
	Кількість публікацій (статей) всього, з них:	9
	статей у зарубіжних виданнях, в тому числі:	2
	у виданнях, що входять до НМБД Scopus	4
	у виданнях, що входять до НМБД Web of Science	1
	у виданнях, що входять до НМБД IndexCopernicus	2
	Кількість цитувань у виданнях що входять до НМБД:	3
	Scopus	2
	Web of Science	-
	IndexCopernicus	1

Примітка вихідні дані за статтями надавати в Excel файлі

II. Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2020 році у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор, за формою:

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Статті, прийняті редакцією до друку				
1	Gavkalova N., Lola Y., Dzenis V., Dzenis O.	Measuring the consumers information skills in a digital supply chain	Studies of applied economics	Vol. 38. – № 3. – http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/4021 (25.11.2020).
2	Gavkalova N., Zilinska A. "M", Polatay V., Liashevskaya V.	Organizational support for the development of united territorial communities	Public Policy and Administration	Vol 20. – No 4. – PP. 155 – 168. – DOI: https://www3.mruni.eu/ojs/public-policy-and-administration (24.12.2020)
3	Kyzym M., Gavkalova N., Lola Y., Prokopovych S., Pradeep Jain	Ecological changes during crisis period	8th International Scientific Conference on Sustainability in Energy and Environmental Science / IOP Conference Series: Earth and Environmental Science (ISCSEES)	Vol. 628. – https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/628/1/012016/meta (19.10.2020)
4	Gryshova I., Kyzym M., Hubarieva I., Khaustova V., Livinskyi A., Koroshenko M.	Assessment of the EU and Ukraine Economic Security and Its Influence on Their Sustainable Economic Development	Sustainability	Vol. 12. – https://doi.org/10.3390/su12187692 (17.09.2020)
5	Popova T. "M", Iskiv M., Zagurska-Antoniuk V., Buryk Z., Matsyk V., Terentieva N.	The Application of Public-Private Partnership for the Purpose of Implementing State Policy in the Sphere of Health Care	Economics and Business Administration.	Volume VIII. – Issue 3. – PP. 128 – 138 (20.07.2020)
6	Орлова Н. С., Ладонько Л. С., Філіпова Н. В., Мітал О. Г.	Репутація соціально відповідальних корпорацій на світовому фінансовому ринку	Financial and credit activity: problems of theory and practice	Vol 4. – No 35. – PP. 144 – 151 (31.12.2020)
7	Martynenko M., Lysytsia N., Polyakova Ya., Bolotova O. "M"	Assessment of economic activity of enterprise based on the balanced score-card	Financial and credit activity: problems of theory and practice	Vol 4. – No 35. – PP. 238 – 247 (31.12.2020)

Статті, прийняті редакцією до друку

1.	Achkasova S., Nagaivska D., Sotnikova Yu., Koinash M., Bolotova O.	Enhance the professional competence of specialists in the formation of accumulative pension system based on social responsibility	Economic annals-XXI 2021	Vol. 1
----	--	---	-----------------------------	--------

III. Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів, молодих учених за 2020 рік.

3. Характеристика масових заходів з НДРС (конкурси, конференції, виставки тощо) із зазначенням назви заходу (*вказати П.І.Б. студента, курс, факультет, керівник*):

3.1. Кількість студентських наукових робіт, поданих на Всеукраїнський конкурс – 2.

За календарний рік було подано 2 студентські наукові роботи на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт за напрямом «Публічне управління та адміністрування», у результаті у II турі було отримано дипломи II ступеня студентками I м курсу факультету економіки і права за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» Крикун А. І. (керівник – д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.) та Бондар В. О. (керівник – к.е.н., доц. Грузд М. В.).

3.5. Кількість студентських наукових робіт, поданих на інші конкурси.

За календарний рік студенти у зазначених заходах не брали участі.

4. Кількість наукових публікацій за участю студентів (у співавторстві / самостійно).

За календарний рік кількість наукових публікацій за участю студентів:

у співавторстві – 2;

самостійно – 105 публікацій.

5. Кількість охоронних документів на винаходи, отриманих студентами (у співавторстві /самостійно)

Немає.

6. Основні результати роботи представників кафедри в Раді молодих учених.

За календарний рік представники кафедри не брали участь в Раді молодих учених.

7. Основні результати роботи Наукового товариства студентів, аспірантів та докторантів кафедри.

Немає.

IV. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями (*надати загальну інформацію про стан міжнародного наукового співробітництва установи: характеристику основних напрямів міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва, приклади їх успішної реалізації та перспективи розвитку*) (до 20 рядків).

Відповідно до Угоди про наукову співпрацю між ХНЕУ ім. С. Кузнеця і Варшавським технологічним університетом (термін дії якого – безстроковий) кафедрою здійснювалося співробітництво в таких галузях: спільні наукові дослідження, а саме за темою «Управління трансформаційними процесами в соціально-економічних системах» -

наукові керівники теми – доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки ХНЕУ ім. С. Кузнеця, к.е.н., доцент Гордієнко Л. Ю., зав. кафедри інформатичних систем Варшавського технологічного університету «Варшавська політехніка, д.е.н., професор Вацьковські К. С.. За результатами досліджень у другому півріччі 2020 року опубліковано 2 спільні публікації, в тому числі тези на 2-х міжнародних науково-практичних конференціях.

Відповідно до Угоди про співпрацю між ХНЕУ ім. С. Кузнеця і Університетом Миколаса Ромериса, м. Вільнюс (Литва) від 16 листопада 2017 г., здійснювалося: підготовка методичного забезпечення з надання навчальних послуг «Магістерська програма двох дипломів спеціалізації «Публічне адміністрування» Магістерської програми «Публічне управління та адміністрування» (в ХНЕУ ім. С. Кузнеця) та спеціалізації «Public Governance в контексті Європейської інтеграції» Магістерської програми «Публічне адміністрування»; участь у конференціях: участь представника Університету Миколаса Ромериса (Смальскиса В.) у Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Публічне управління: проблеми та перспективи» (26.11.2020 р.), спільні публікації: опубліковано 1 статтю (НКБД Scopus) та 1 тези матеріалів конференції.

Детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні) викласти за формою:

Країна партнер (за алфавітом)	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
Литва	Університет Миколаса Ромериса, м. Вільнюс	Магістерська програма двох дипломів спеціалізації «Публічне адміністрування»	Угода про відкриття магістерської програми двох дипломів на 3 роки з пролонгацією	Очікується створення об'єднаної Магістерської програми з видачею двох дипломів в області Публічного адміністрування (Public Administration Master's Degree Programme) і Публічного адміністрування в ЄС (Public Administration in EU Master's Degree Programme); спільні праці
Польща	Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка»	Управління трансформаційними процесами в соціально-економічних системах	Угода про наукову співпрацю між ХНЕУ ім. С. Кузнеця і Варшавським технологічним університетом	2 спільні праці; Спільні доповіді з публікацією тез на 2-х міжнародних науково-практичних конференціях, в тому числі з

			(термін дії – безстроковий)	використанням zoom
--	--	--	-----------------------------	--------------------

V. Інформація про наукову та науково-технічну діяльність, що здійснювалася спільно з науковими установами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук (до 20 рядків) *(спільні структурні підрозділи, тематика досліджень, видавнича діяльність, стажування студентів та аспірантів на базі академічних установ, результативність спільної співпраці, об'єднання зусиль щодо створення спільних центрів колективного користування наукоємним обладнанням, шляхи вирішення цього питання).*

Зазначена діяльність у 2020 році не здійснювалася.

VI. Заходи, здійснені спільно з облдержадміністраціями або Київською міською державною адміністрацією та спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб (до 20 рядків) *(господарська тематика, обсяги її фінансування, вирішені регіональні проблеми тощо).*

Під егідою Харківської обласної державної адміністрації кафедра організувала та провела Міжнародну науково-практичну інтернет-конференцію «Розвиток партнерства Україна – ЄС у сфері державного управління (в рамках реалізації Модулю «Демократична децентралізація влади як європейський досвід державного управління» програми Erasmus+: Жан Моне)» (26.11.2020 р.). За результатами проведеної конференції прийнято резолюцію. Основні висновки: 1) розроблено практичні заходи щодо формування дієвих механізмів підвищення ефективності реалізації публічного управління в регіонах України з урахуванням: пріоритетів та напрямів вдосконалення роботи цих органів, стандартів управління якістю при наданні адміністративних послуг; нової концепції формування стратегічного мислення у публічних службовців щодо управління державою, регіонами; особливостей функцій кадрових служб органів публічної влади тощо; 2) доведено, що для більш повного використання наявних ресурсів Харківського регіону та для підвищення економічного розвитку та забезпечення його конкурентоспроможності першочерговим і невідкладним завданням є усвідомлення важливості управління інноваційно-інвестиційними та інтелектуальними ресурсами. Важливим напрямом здійснення цього процесу є формування та ефективне використання інтелектуального, людського і соціального капіталу на регіональному рівні, що може бути досягнуто, за рахунок розробки і впровадження державних та регіональних програм, проектів регіонального розвитку, що спрямовані на підтримку наукового-технічного й інтелектуального потенціалу регіону; за рахунок проведення дієвого професійного навчання і підвищення кваліфікації персоналу підприємств, органів публічної влади із застосуванням сучасних форм і методів професійного навчання.

VII. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень

Оновити дані про потреби в унікальних наукових приладах та обладнанні іноземного виробництва вартістю понад 100 тис. грн. за формою:

№ з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма-виробник,	Обґрунтування потреби закупівлі приладу (обладнання) в розрізі наукової тематики, що виконується	Вартість, дол. США або євро
-------	--	--	-----------------------------

	країна походження	ЗВО/науковою установою	
1	2	3	4
	-	-	-

VIII. Розробки, які впроваджено у 2020 році

№ з/п	Назва та автори розробки за НДР кафедри	Показники результативності, переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата впровадження	Результати, які отримано ЗВО від впровадження
1.	<p>Методичний підхід до визначення ефективності взаємодії стейкхолдерів (органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, представників бізнес-спільноти, інститутів громадянського суспільства, громадських організацій, населення) в контексті забезпечення стійкого розвитку територій, Керівник НДР, д.е.н., проф. Гавкалова Н. Л.</p>	<p>Перевагами методичного підходу до визначення ефективності взаємодії стейкхолдерів в контексті забезпечення стійкого розвитку територій на прикладі Харківського регіону є більш дієва реалізація регіональної політики з урахуванням інтересів ключових стейкхолдерів регіону та консолідації їх зусиль, що дозволить групувати нові сфери управління в масштабі розвитку Харківського регіону. Визначення ключових стейкхолдерів та оцінювання рівня їх інтересу до вирішення існуючих проблем у регіоні дозволить спрогнозувати можливий їх вплив на розвиток Харківського регіону. Розроблений методичний підхід є ефективним інструментом аналізу рівня взаємодії стейкхолдерів з урахуванням ступеню реалізованості програм регіонального розвитку. Економічний ефект – отримання додаткових надходжень до місцевих бюджетів Харківської області та поліпшення бізнес-середовища регіону за рахунок підвищення дієвості реалізації програм регіонального розвитку та зниження ризиків в управлінських рішеннях шляхом виявлення нових можливостей для розвитку території регіону. Соціальний ефект – підвищення рівня суспільного добробуту населення регіону та рівня соціального капіталу за рахунок посилення спроможності</p>			<p>Можливість апробації наукових досліджень у діяльності суб'єктів господарювання, об'єднаних територіальних громад, інших органів влади Харківської області, а також для співпраці представників органів влади з бізнес-структурами, іншими органами влади. Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних та наукових робіт, а також наукових статей.</p>

		органів публічної влади, громадських організацій.			
--	--	--	--	--	--

У процесі проведення науково-дослідної роботи на кафедрі були виявлені такі недоліки: 1) у поточному році проводилися наукові заходи для представників об'єднаних територіальних громад Харківської області тільки за межами ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

2) спостерігалася низька активність кафедри щодо ведення студентських гуртків (наявність тільки 2 наукових гуртків);

3) при значній загальній кількості публікацій у виданнях, що входять до НМБД, спостерігається недостатня кількість цитувань на них;

4) у поточному році не проводилися вебінари за науковою тематикою.

Пропозиції щодо усунення вищевказаних недоліків:

організувати у 2021 році проведення декількох наукових заходів для представників об'єднаних територіальних громад Харківської області у стінах ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

активізувати наукову діяльність кафедри щодо ведення студентських гуртків шляхом організації нового студентського гуртка у сфері управління проектами;

підвищити кількість цитувань на наукові праці викладачів кафедри, що входять до НМБД;

організувати у поточному році проведення вебінарів за науковою тематикою.

Завідувач кафедри

(підпис)

Наталія ГАВКАЛОВА

Відповідальний
за науково-дослідну роботу

(підпис)

Ганна ШУМСЬКА

12.01.2020 р.